การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น

นางสาววันเพ็ญ สุวรรณารี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณรักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-841-7

ลิขสิทธิ์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF NON-FICTION FOR PRE-TEENAGER

MISS WANPEN SUWONNAREE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Dapartment of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University
Academic Year 1999
ISBN 974-334-841-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น
โคย	นางสาว วันเพ็ญ สุวรรณารี
ภาควิชา	บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร
คณะอักษรศา การศึกษาตามหลักสูต	สตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ รปริญญามหาบัณฑิต
	0
	คณบดีคณะอักษรศาสตร์
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ม.ร.ว. กัลยา ติงศภัทิย์)
คณะกรรมการสอบวิท	ายานิพนธ์
	ที่ภาพกา ในปนณมาย์ ประชานกรรมการ
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธ์)
	อาจารย์ที่ปรึกษา
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร)
	กรรมการ
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลทิชา สุทธินิรันคร์กุล)
	8 hmกรรมการ
	(อาจารย์ จินตนา ใบกาซูยี)

วันเพ็ญ สุวรรณารี. การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (AN ANALYSIS OF NON-FICTION FOR PRE-TEENAGER) อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.สุพรรณี วราทร. 219 หน้า ISBN 974-334-841-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นภาษาไทย ที่ จัคพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2530 - พ.ศ.2540 ในด้านเนื้อหา การนำเสนอเรื่อง การจัดรูปแบบและรูปเล่ม โคยใช้แบบวิเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำนวน 343 ชื่อเรื่อง

ผลการวิจัย พบว่า ผู้แต่งและผู้จัดทำภาพประกอบหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น เป็น บุคคล ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตผลงานคนละ 1 เรื่อง ผู้จัดพิมพ์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นเกือบทั้ง หมด เป็นผู้จัดพิมพ์ภาคเอกชน และผู้จัดพิมพ์ส่วนใหญ่ ผลิตผลงานแห่งละ 1 เล่ม สถานที่พิมพ์ทั้งหมด อยู่ในกรุงเทพมหานคร

เนื้อหาของหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่พบมากที่สุด คือ เนื้อหาด้านสังคมศึกษา การนำเสนอเรื่องที่ใช้มากที่สุด คือ การอธิบายและการบรรยาย ในค้านการจัดรูปเล่ม ซึ่งได้แก่ โครง สร้างของหนังสือและเครื่องช่วยในการอ่าน พบว่า โครงสร้างของหนังสือที่พบมากที่สุด คือ คำนำ ส่วน เครื่องช่วยในการอ่านที่พบมากที่สุด คือ แผนที่ ในค้านรูปเล่มของหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น ส่วนใหญ่มีขนาด 14.6 x 21 ซม. 16 หน้ายกเล็ก มีจำนวนหน้าระหว่าง 51-100 หน้า ปกเป็นปกอ่อนอาบ มัน ขนาดของตัวอักษรใช้ขนาด 16 พ้อยท์ และภาพประกอบที่ใช้มากที่สุด คือ ภาพถ่ายสีขาว-คำ

ภาควิชา	บรรณารักษศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต	ลทางเกรี
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์		Fred Dein
ปีการศึกษ		ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	J

KEYWORD: NON-FICTION/PRE-TEENAGER/CHILDREN LITERATURE

WANPEN SUWONNAREE: AN ANALYSIS OF NON-FICTION FOR PRE-TEENAGER. THESIS ADVISOR: ASSIT. PROF. SUPANNEE VARATORN. 219 pp. ISBN 974-334-841-7

The purpose of this research was to analyze non-fiction for pre-teenager written in Thai language, published during 1987-1997 in terms of content, style, structure and format. Analytical model was used for collecting data from 343 titles of non-fiction for pre-teenager.

The research results showed that most of the authors and illustrators of non-fiction for preteenager were individual who produced one title of non-fiction for pre-teenager. Almost all the publishers were private sector who produced one title of non-fiction for pre-teenager, and all the books were published in Bangkok.

It was discovered that contents of non-fiction for pre-teenager were mostly on Social Studies. The style of writing used in most of the books was an explanation and a description. Concerning structure of the book, preface was a part that was found most often, and map was most used as mnemonic device. As for the format, it was found that most of non-fiction for pre-teenager was 14.6 x 21 centimeters, 51-100 pages with plastic laminated paperback; size of the characters was 16 points and illustration was photograph in black and white.

ภาควิชา		ลายมือชื่อนิสิต	Un Fridge	Anggan 7
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์		ย์ที่ปรึกษา	Jm 5 251W
ปีการศึกษ	1 2542	์ ลายมือชื่ออาจารเ	ย์ที่ปรึกษาร่	วม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุพรรณี วราทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาสละเวลา ตรวจ แก้ไขข้อบกพร่อง ให้คำแนะ
นำในการทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่ และปรารถนาดีตลอคมา จึงขอกราบขอบพระคุณ
อาจารย์เป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้ นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.พิมพ์รำไพ
เปรมสมิทธ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลทิชา สุทธินิรันคร์กุล และ
อาจารย์จินตนา ใบกาซูยี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุคสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ห้องสมุคของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ห้องสมุคของโรงพิมพ์คุรุสภา ลาคพร้าว ห้องสมุค โรงเรียนวัคราชาธิวาส ห้องสมุคโรงเรียนวัคบวรมงคล ห้องสมุคโรงเรียนเบญจมราชาลัย ห้องสมุค โรงเรียนบดินทรเคชา (สิงห์ สิงหเสนี) ห้องสมุคโรงเรียนบางกะปี ที่อำนวยความสะควกในการ เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ และผู้ที่มิใค้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือให้ งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ ยาย พ่อ แม่ ที่ให้โอกาส และสนับสนุนการศึกษาแก่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดข่อภาษาไทย	ก
บทคัดช่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	٩
สารบัญตาราง	
บทที่	
1. บทน้ำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมุติฐานในการวิจัย	5
ขอบเขตในการวิจัย	5
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	6
วิธีคำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ	8
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
หนังสือสารคดีสำหรับเด็ก	9
ลักษณะที่ดีของหนังสือสารคดีสำหรับเด็ก ด้านเนื้อหา	9
ลักษณะที่คีของหนังสือสารคคีสำหรับเค็ก ค้านภาษา	9
ลักษณะที่คืองหนังสือสารคดีสำหรับเด็ก การนำเสนอเรื่อง	10
ลักษณะที่คืของหนังสือสารคคีสำหรับเค็กการจัครูปเล่ม	11
ลักษณะที่คีของหนังสือสารคคีสำหรับเค็กรูปเล่ม	13
การประกวดหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัชรุ่น	16
การประเมินคุณค่าหนังสือสารคดีสำหรับเด็ก	17
เนื้อหาสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น	18
การอ่านของเค็กก่อนวัยรุ่น	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีคำเนินการวิจัย	28
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	28
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การทคสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมช้อมูล	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น ในด้านเ	ผู้แต่ง
ผู้จัดทำภาพประกอบ ผู้จัดพิมพ์ สถานที่พิมพ์และปีที่พิมพ์	38
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นในด้านเนื้อหา	59
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นในค้านการนำเสนอเรื่อ	165
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นในด้านการจัดรูปเล่ม	66
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นในด้านรูปเล่ม	68
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	98
สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	98
การทคสอบสมมุติฐาน	106
ข้อเสนอแนะ	107
แนวทางการวิจัยในอนาคต	108
รายการอ้างอิง	109
ภาคผนวก	112
ภาคผนวก ก. แบบวิเคราะห์	113
ภาคผนวก ข. รายชื่อหนังสือสารคคีสำหรับเค็กก่อนวัยรุ่น	120
ภาคผนวก ค. รายชื่อหนังสือสารคคีสำหรับเค็กก่อนวัยรุ่นที่หาตัวเล่มไม่พบ	134
ภาคผนวก ง. บรรณนิทัศน์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น พ.ศ 2530-พ.ศ 25	40137
ภาคผนวก จ. รายชื่องานวิจัยที่เกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็ก พ.ศ 2530-พ.ศ 2540	213
าไระวัติผู้วิลัย	210

สารบัญตาราง

עפ
หนา

ตารางที่
1. ผลการเปรียบเทียบหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นจากแหล่งต่างๆ ที่สำรวจกับรายชื่อ
หนังสือที่ส่งเข้าประกวด31
2. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัชรุ่นที่เป็นประชากร32
3. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัชรุ่น จำแนกตามลักษณะของผู้แต่ง
4. ผู้แต่งจำแนกตามจำนวนหนังสือที่เป็นผลงาน40
5. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามลักษณะผู้จัดทำภาพประกอบ47
6. ผู้จัดทำภาพประกอบจำแนกตามจำนวนหนังสือที่เป็นผลงาน49
7. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามลักษณะผู้จัดพิมพ์53
8. ผู้จัดพิมพ์จำแนกตามจำนวนหนังสือที่จัดพิมพ์55
9. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัชรุ่น จำแนกตามปีที่พิมพ์
10. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเนื้อหา
11. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามการนำเสนอเรื่อง
12. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามการจัดรูปเล่ม
13. รูปเล่มหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามขนาดของหนังสือ
14. รูปเล่มหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามจำนวนหน้า
15. รูปเล่มหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามลักษณะปก
16. รูปเล่มหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามขนาคตัวอักษร70
17. รูปเล่มหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามภาพประกอบ71
18. ภาพประกอบหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทของภาพ72
19. ภาพประกอบหนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามสีของภาพ
20. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเนื้อหาและปีที่พิมพ์
21. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเนื้อหาและการนำเสนอเรื่อง
22. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามเนื้อหาและประเภทของภาพ
23. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามการนำเสนอเรื่องและปีที่พิมพ์94
24. หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จำแนกตามประเภทของภาพและปีที่พิมพ์